

Överförmyndarnämnden i Kävlinge kommun informerar om Ansökan om god man/förvaltare

För att en ställföreträdare - en god man eller förvaltare – ska kunna förordnas krävs att i 11 kap föräldrabalken (FB) angivna förutsättningar är uppfyllda. En ansökan om god man eller förvaltare måste därför innehålla vissa uppgifter. Till ansökan måste dessutom vissa handlingar bifogas.

Nedan anges förutsättningarna som ska vara uppfyllda och vilket underlag som ska inges för ärendets handläggning hos överförmyndarkansliet.

Beslut i ärenden rörande anordnade av godmanskap (enl. 11 kap 4 § FB) och förvaltarskap (enl. 11 kap 7 § FB) fattas av tingsrätten.

1. God man (11 kap 4 § FB)

När en person har svårigheter med att betala sina räkningar eller tillvarata sina intressen i övrigt kan detta oftast lösas genom en fullmakt. Det är ett enkelt och smidigt förfarande. Om den enskilde på grund av sjukdom eller motsvarande inte längre kan skriva en fullmakt eller inte har någon att ge ett sådant förtroende kan godmanskap komma i fråga. Lagen anger att om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person ska rätten - *om det behövs* - förordna god man. För att god man ska kunna förordnas krävs att den saken gäller, dvs. huvudmannen, ger sitt samtycke till godmanskap. Förstår den enskilde ej vad saken gäller ska läkarintyg bifogas.

2. Förvaltare (11 kap 7 § FB)

I vissa fall är godmanskap inte tillräckligt för att hjälpa en person på ett tillfredsställande sätt. Om den enskilde är ur stånd att vårda sig eller sin egendom kan rätten förordna förvaltare. Genom förvaltarskapet mister huvudmannen hela eller delar av sin rättshandlingsförmåga. Ett förvaltarskap är således en mycket ingripande åtgärd och anordnas endast om det inte är tillräckligt

med godmanskap eller annan mindre ingripande, frivillig åtgärd. Ett särskilt läkarintyg avseende förvaltarskap krävs, som styrker behovet.

3. Ansökan kan göras av

- Den saken gäller, dvs. huvudmannen
- Make/maka/sambo och närmaste släktingar
- Tingsrätten (kan ta upp frågan om god man/förvaltare på eget initiativ)

Ansökan skickas till: Överförmyndarnämnden, Kävlinge kommun, 244 80 Kävlinge.

4. En ansökan om god man/förvaltare ska innehålla följande:

- en begäran om att godmanskap/förvaltarskap ska anordnas och därmed att en god man eller förvaltare ska förordnas **samt för vem** dvs. uppgifter om den saken gäller (namn, personnummer, adress, eventuellt telefonnummer)
- en redogörelse om vad som föranleder att ett godmanskap/förvaltarskap ska anordnas, dvs. vilka skäl som finns för att förordna en ställföreträdare
- uppgifter om ev. släktingar (namn, adress, ev. telefonnummer samt släktskap)
- personuppgifter (namn, adress, personnummer etc.) på den som gör ansökan, släktskap till den saken gäller **samt** underskrift av sökande
- förslag på god man/förvaltare om sådant finns (ej obligatoriskt)

5. Handlingar som ska bifogas ansökan

- läkarintyg (på av Socialstyrelsen fastställda formulär avseende godmanskap och förvaltarskap, se Socialstyrelsens hemsida: www.sos.se)

- social utredning som styrker behovet av god man/förvaltare (utredningen kan skrivas av t.ex. biståndshandläggare, kurator, socialsekreterare eller hemvårdschef)

- ev. förslag på god man/förvaltare med uppgift om i vilken relation den föreslagna står i förhållande

till huvudmannen (t.ex. förälder, annan släkting alternativt utomstående)

- skriftligt samtycke från den saken gäller när någon annan än huvudmannen är sökande

- eventuella skriftliga samtycken från andra närstående.

OBS! De uppgifter som lämnas beträffande uppdragets omfattning – dvs. att *bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person* - bör vara samstämmiga.

6. Uppdraget som god man/förvaltare kan innefatta att

- **bevaka rätt**, t.ex. att bevaka huvudmannens intressen i samband med lägenhetsförsäljning eller -avveckling, bouppteckning/arvskifte eller ansökan om exempelvis vård och annat boende

- **förvalta egendom**, avser ekonomin i sin helhet, dvs. inkomster, utgifter, tillgångar och skulder. Uppdraget kan också begränsas till att endast avse en viss del av huvudmannens egendom som t.ex. en fastighet eller ett arv

- **sörja för person**, att tillse att den sociala situationen fungerar på ett tillfredsställande sätt, exempelvis genom personlig kontakt med huvudmannen, dennes anhöriga och eventuell vårdpersonal

Omfattningen av uppdraget är naturligtvis helt beroende av huvudmannens behov och vilka tillgångar huvudmannen disponerar.

7. Överförmyndarens kontroll

Överförmyndaren är en tillsynsmyndighet som har till uppgift att kontrollera att förordnade gode män och förvaltare sköter sina uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Den ekonomiska förvaltningen

kontrolleras genom att ställföreträdaren, när uppdraget påbörjas, ska inges en **förteckning** över huvudmannens samtliga tillgångar och skulder. Varje år ska en **årsräkning** inges, med uppgift om årets samtliga inkomster och utgifter samt tillgångar och skulder vid periodens början och slut. När uppdraget avslutas, exempelvis när huvudmannen avlider, ska en **sluträkning** inges. Kravet på redovisning medför att ställföreträdaren måste föra räkenskaper, dvs. bokföra alla transaktioner som utförs för huvudmannen och spara alla verifikationer. Ställföreträdaren kan endast sköta den löpande hushållsekonomin utan särskilt samtycke från huvudmannen och/eller överförmyndaren. Rättshandlingar mellan huvudmannen och gode mannen får ej ske med mindre än att en god man enligt 11 kap 2 § FB förordnas av överförmyndaren. Ställföreträdarnas arvoden fastställs av överförmyndaren. Huvudregeln är att arvodet betalas av huvudmannen.

8. Övrigt

- Handläggningen av ansökan är avgiftsfri.

- De personuppgifter som finns i de inkomna handlingarna kommer att hanteras i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen (PUL), vilket bland annat innebär att;

personuppgifter som lämnas i handlingar kommer att behandlas av överförmyndarnämnden för administration och andra åtgärder nödvändiga för handläggning av ärendet. Behandlingen kan också avse framställning av statistik, debitering av avgift samt uppdatering av adressuppgifter.

Den enskilde har rätt att en gång per kalenderår efter skriftlig och undertecknad begäran få information om vilka personuppgifter om densamme som behandlas av överförmyndaren.

Överförmyndaren är skyldig att på begäran omgående rätta felaktiga och missvisande personuppgifter.